

s. Anna Helena Skalik CR
Częstochowa

Proces beatyfikacyjny i kult bł. Matki Celiny

(Referat wygłoszony na sympozjum o bł. C. Borzęckiej,
które odbyło się dnia 27.10.2009 w Bielsku-Białej)

Bóg przeprowadził bł. Matkę Celinę Borzęcką przez wszystkie etapy życia kobiety. Fenomenem jest fakt, że Celina, będąc matką dwóch rodzin: naturalnej i duchowej, założyła zgromadzenie zmartwychwstańców wraz ze swą córką Jadwigą. To „bogactwo charyzmatów”¹ dostrzegane w życiu Celiny zawiera w sobie jakby całą pełnię powołania chrześcijańskiego² i jest szczególnie ważne w dzisiejszych czasach, gdy w świętym pragniemy widzieć brata tkwiącego w trudzie naszej codzienności³.

Kościół wciąż ukazuje wiernym wzory świętości, przekazując prawdę, że świętość jest możliwa w każdym stanie i w każdym czasie⁴. Ważny jest już sam moment wyniesienia do chwały ołtarzy konkretnego Sługi Bożego, gdyż stanowi to znak aktualności przykładu jego życia dla współczesnego człowieka⁵. Beatyfikacja czy kanonizacja założyciela instytutu to także potwierdzenie ze strony Kościoła, że żyjąc wiernie danym charyzmatem, można osiągać szczyty świętości.

Etapy procesu beatyfikacyjnego do dekretu o heroicznosci cnót

Matka Celina odchodziła z tego świata ze słowami: „W Bogu na zawsze szczęście”. Świadczy to o jej głębokim życiu duchowym, o jej jakże silnej więzi z Bogiem, a to stanowi przecież nieodzowny składnik świętości. Ci, którzy ją znali osobiście, a wśród nich także siostry zgromadzenia przez nią założonego, zeznawali zgodnie, że była osobą świętą⁶. Mamy również liczne świadectwa szczególnych łask⁷, a nawet, można powiedzieć, uzdrowień niedających się wytłumaczyć w sposób naturalny⁷.

Od początku we wspomnieniach zmartwychwstańców znajdujemy zapisy wyrażające pewność, że Matka Fundatorka opiekuje się z nieba swą wspólnotą zakonną i wyprasza dla niej łaski Boże. Przekonanie sióstr o świętości Założycielki wyrażało się w pietyzmie dla jej spuścizny duchowej, przekazywanej następnym pokoleniom. Matka Małgorzata Dąbrowska, która знаła osobiście Fundatorkę, dawała takie wskazania: „Prośmy Chrystusa Zmartwychwstałego, żebyśmy zawsze wiernie pielęgnowały w duszach naszych przymioty

¹ Por. ks. K. Wójtowicz CR, *Bogactwo charyzmatów błogosławionej Celiny B.*, Kraków 2008.

² Por. tamże, s. 9.

³ Por. Paweł VI, *Allocutio habita in Basilica Vaticana*, 3. 11. 1963, [w:] *Postępowanie kanonizacyjne*, pr. zb. pod red. o. S. T. Prażkiewicza OCD, Kraków 2008, s. 41.

⁴ Por. Sobór Watykański II, Konstytucja dogmatyczna o Kościele *Lumen gentium*, rdz. V: *Powszechne powołanie do świętości*, Poznań 1967, s. 143-148.

⁵ Por. o. S. T. Prażkiewicz OCD, *Wprowadzenie w tematykę świętości kanonizowanej*, [w:] *Postępowanie kanonizacyjne*, dz. cyt., s. 21.

⁶ Zob. *Artykuły do udowodnienia przy pomocy świadków przez Postulatora sprawy ojca Augustyna a Virgine przedłożone odnośnie do opinii świętości życia, cnót i cudów Sługi Bożej Celiny z Chludzińskich Borzęckiej siostry profeski założycielki Zgromadzenia Sióstr Zmartwychwstania P. N. J. Chrystusa*, Rzym 1945.

⁷ Zob. tamże, s. 72-75.

cehujące świątobliwą naszą Matkę jako prawdziwe jej córki, a przez to przyśpieszyły chwilę jej uwielbienia, o ile to będzie wolą Bożą”⁸.

S. Helena Kowalewska, przekazując do Archiwum Generalnego listy otrzymane od Matki Celiny, napisała: „Gdyby kiedyś myślano o beatyfikacji Matki Fundatorki, to te listy do mnie rzucają światło na tę *mulier fortis*, na jej przepaścistą głębokość duszy i cierpienia, tak cicho niesionego”⁹. Wszystko, co mogło świadczyć o świętości Celiny i Jadwigi, było skrzętnie zbierane, także dowody ich orędownictwa u tronu Bożego.

Z miłości do Matek Fundatorek – Celiny i Jadwigi wyrosło również pragnienie ich córek duchowych, by mieć je blisko siebie. Taka bliskość Matek zaistniała od 22 listopada 1937 r., gdy przeniesiono ich doczesne szczątki ze wspólnego grobowca zakonnego na cmentarzu kęckim do specjalnie przygotowanej krypty pod kaplicą klasztoru Zmartwychwstaniek w Kętach¹⁰.

Rozpoczęcie procesu beatyfikacyjnego obydwu Matek nastąpiło na wyraźną zachętę papieża Piusa XII, wyrażoną w czasie audiencji prywatnej udzielonej przełożonej generalnej matce Teresie Kalkstein 8 stycznia 1942 r.¹¹. Matka Teresa tak wspominała w 1964 r. to wydarzenie: „Wielka to łaska, że uczyniliśmy ten akt z posłuszeństwa dla Namiestnika Chrystusowego”¹².

Zasadniczo proces informacyjny Matki Celiny ze względu na miejsce jej śmierci powinien rozpocząć się w diecezji krakowskiej, ale Ojciec Święty udzielił przywileju, by procesy obydwu Matek prowadzono w Rzymie¹³. Po odpowiednich przygotowaniach otwarcie procesu informacyjnego Sługi Bożej Matki Celiny nastąpiło 31 października 1944 r. Postulatorem sprawy dekretem Stolicy Świętej został mianowany ojciec Augustyn a Virgine¹⁴ z zakonu trynitarzy¹⁵. Warto w tym miejscu zauważyć, że przed laty o. Kajetan Popławski z tego samego zakonu ochrzcił Celinę w kościele w Babinowcu¹⁶.

W 1946 r. powołano odpowiednie trybunały do przeprowadzenia procesu informacyjnego w Krakowie i Chicago¹⁷. Zamknięcie procesu informacyjnego nastąpiło w Rzymie 16 marca 1949¹⁸. Zgodnie z wymogami procesu zostały zebrane zeznania świadków i zbadane pisma Sługi Bożej Matki Celiny. W 1949 r. specjalna komisja przeprowadziła w Kętach proces *De non cultu*¹⁹. Ponieważ wynik procesu wstępnego był korzystny, dlatego całość akt i dowodów zebrana w formie *Positio super causa introductione* została przekazana do Kongregacji Obrzędów.

Kolejnym ważnym etapem procesu – pomijając mniejsze procedury – była zgoda papieża Pawła VI na rozpoczęcie procesu apostolskiego, którą wyraził w dekreście z dnia 10

⁸ Cyt. za: s. B. Żulińska CR, *Matka Małgorzata Dąbrowska CR 1880-1948*, Rzym 1967, s. 111.

⁹ S. H. Kowalewska CR, list do m. Małgorzaty Dąbrowskiej, Chicago 16. 03. 1927 r., Archiwum Generalne, Rzym.

¹⁰ Opis przeniesienia zwłok Matek, które było połączone z erekcją dwóch polskich prowincji zgromadzenia, znajduje się w broszurze drukowanej na prawach manuskryptu: *Uroczystości w Kętach, 21-22.XI 1937 r.*

¹¹ M. T. Kalkstein CR, *Na straży miłości i prawdy. Listy okólne Matki Generalnej do Zgromadzenia 1962-1967*, t. I, druk na prawach manuskryptu, s. 122-123; t. III, s. 201.

¹² M. T. Kalkstein CR, *Na straży miłości i prawdy*. t. III, s. 201.

¹³ Zob. o dekreście Piusa XII z 10. 04. 1943, [w:] s. M. A. Markowska CR, *Historia procesu beatyfikacyjnego Sługi Bożej Matki Celiny Borzęckiej*, [w:] „Biuletyn Surrexit”, listopad 1978, s. 11.

¹⁴ Właśnie on zebrał świadectwa we wspomnianą już pozycję *Artykuły do udowodnienia przy pomocy świadków przez Postulatora sprawy ojca Augustyna a Virgine...*

¹⁵ Po śmierci ojca Augustyna postulatorem został ojciec Teodor a Sacra Familia, również trynitarz.

¹⁶ Zob. m. T. Kalkstein CR, *Matka Celina Borzęcka*, Rzym 1950, s. 285.

¹⁷ Zob. m. T. Kalkstein CR, *Na straży miłości i prawdy*, dz. cyt., t. III, s. 201.

¹⁸ Zob. m. T. Kalkstein CR, *Historia procesu beatyfikacyjnego Sługi Bożej Matki Celiny Borzęckiej*, [w:] „Biuletyn Gloria Resurrectionis” 6/1956, s. 1.

¹⁹ Zob. s. M. D. Kunderewicz CR, *Historia procesu beatyfikacyjnego...*, [w:] „Biuletyn Informacyjny Postulatorskiego Ośrodka Studiów” 2(182), 12. 02. 1982, s. 35-36; zob. też: s. J. M. Ludkiewicz CR, *50 lat procesu beatyfikacyjnego*, [w:] „Biuletyn Rady Generalnej *Ut unum sint*” 5, styczeń 1994, s. 9.

kwietnia 1964 r. Od początku w kongregacji podkreślano, by nie oddzielać zbytnio odstępem czasowym procesów obu Matek, zaznaczając, że Ojciec Święty „z radością zwraca uwagę na ten niezwykle w dziejach nowożytnych Kościoła fakt, iż matka z córką wspólnie założyły zgromadzenie zakonne”²⁰. I tak proces apostolski Sługi Bożej Matki Celiny zakończono 29 grudnia 1967 r. w Rzymie, a Matki Jadwigi 17 lutego 1968²¹. Wcześniej zostały przeprowadzone procesy apostolskie Matki Celiny w Krakowie i Chicago. W 1965 r. w Kętach dokonano także aktu *recognitio*, czyli rozpoznania zwłok Matek Borzęckich²². Dekrety o heroicznosci cnót obu Matek podpisał papież Jan Paweł II w tym samym, 1982 roku – dla Celiny 11 lutego, a dla Jadwigi 17 grudnia²³. Matka Teresa Maria Jasińska, dzieląc się z siostrami radością z dekretu o heroicznosci cnót Matki Celiny, zauważyła, że został on ogłoszony w trzy dni po historycznej wizycie Ojca Świętego w domu generalnym zgromadzenia²⁴.

Trzeba tutaj z mocą podkreślić doświadczaną przez zgromadzenie życzliwość ze strony kolejnych papieży i ich zaangażowanie w procesy Matek. Była już mowa o Piusie XII i Pawle VI, a należy dołączyć wkład Ojca Świętego Jana Pawła II, który już jako arcybiskup, a następnie jako kardynał metropolita krakowski osobiście angażował się w procesy Celiny i Jadwigi Borzęckich²⁵. Na różnych etapach w procesy beatyfikacyjne Matek byli włączeni kapłani z bratniego zgromadzenia księży zmartwychwstańców²⁶.

Od dekretu o heroicznosci cnót do beatyfikacji

Zgromadzenie dziękowało Bogu za dekret o heroicznosci cnót Matki Celiny, organizując w Rzymie i innych miejscach specjalne nabożeństwa²⁷. Stałą modlitwą we wspólnotach była prośba o łaskę beatyfikacji Matek. Także w niektórych kościołach 26 każdego miesiąca siostry gromadziły się wraz z wiernymi na Mszy św. ofiarowanej w tej intencji²⁸. Podejmowano różne formy przybliżania wiernym postaci Założycielek zgromadzenia. Siostry wspólnoty kęckiej zbierały się codziennie na modlitwie przy sarkofagach Matek w krypcie, powierzając ich wstawiennictwu różne intencje. W kęckim archiwum przechowuje się prośby i podziękowania złożone przez ludzi.

Często praktykowano nowenny modlitwy całego zgromadzenia w powierzonej intencji. Tak było również w 1999 r., gdy wszystkie wspólnoty zostały wezwane do modlitewnego błagania za prawnuka Matki Celiny w piątym pokoleniu²⁹. Andrzej Mecherzyński-Wiktor³⁰,

²⁰ Tamże, s. 9.

²¹ Zob. tamże.

²² Zob. s. M. B. Żukowska CR, *Rozpoznanie zwłok*, [w:] „Biuletyn *Gloria Resurrectionis*” 24, kwiecień 1966.

²³ Zob. m. T. M. Jasińska CR, list okólny do zgromadzenia z 14. 02. 1982, Archiwum Generalne, Rzym.

²⁴ Zob. tamże.

²⁵ Przykłady tego zaangażowania: abp Karol Wojtyła 22. 04. 1965 otworzył proces apostolski Matki Celiny w Krakowie, brał udział w Rzymie w uroczystości otwarcia i zamknięcia procesu apostolskiego Matki Jadwigi, 15. 08. 1965 dokonał w Kętach uroczystego wprowadzenia do aktu *recognitio*, tj. rozpoznania zwłok Matek Celiny i Jadwigi. Jako papież Jan Paweł II podpisał dekrety o heroicznosci cnót obu Matek.

²⁶ Wicepostulatorem w procesie informacyjnym prowadzonym w Krakowie był ks. Władysław Miernik CR. Taką samą funkcję w procesie apostolskim w Krakowie pełnił ks. Jerzy Mrówczyński CR. Po przeniesieniu Matek z krypty do kościoła parafialnego w Kętach postulatorem jest ks. Wiesław Śpiewak CR, który jako postulator generalny pełni taką samą misję w zgromadzeniu zmartwychwstańców (informacja w „Biuletynie Rady Generalnej *Ut unum sint*” 13, październik 2001).

²⁷ Jako przykład może służyć nowenna Mszy św. sprawowanych w różnych kościołach Rzymu (informacja w „Biuletynie Rady Generalnej *Ut unum sint*” numer specjalny, kwiecień 1982, s. 7; zob. też: „*Ut unum sint*”, maj, czerwiec, lipiec 1982; marzec, kwiecień, maj 1983).

²⁸ Jako przykład można podać Msze św. w kościele parafialnym w Kętach, w bazylice mariackiej w Krakowie i w archikatedrze warszawskiej.

²⁹ Zob. drzewo genealogiczne [w:] ks. K. Wójtowicz CR, *Bogactwo charyzmatów*, dz. cyt., s. 180-181; zob. też: „Biuletyn Prowincji Warszawskiej *Wspólnota Zmartwychwstańska*” 4 (59) 2001.

mistrz Polski we wspinaczce sportowej w kategorii młodzieżowej, 20 lipca 1999 podczas treningu na hali uległ wypadkowi. Specjaliści określili jego stan jako beznadziejny. Zgromadzenie i rodzice podjęli intensywną modlitwę za wstawiennictwem Matki Celiny o zdrowie, a właściwie o życie Andrzeja. W ostatnim dniu nowenny nieoczekiwanie wypisano całkowicie zdrowego chłopca ze szpitala. Długotrwała rehabilitacja okazała się zupełnie niepotrzebna. 15 sierpnia 1999 r. Andrzej udał się wraz z rodzicami do Kęt, by podziękować za modlitwy. Wtedy też na ręce przełożonej generalnej, matki Dolores Stępień, odwiedzającej właśnie Kęty, przekazano dokumentację dotyczącą jego wypadku i uzdrowienia.

Przełomowym momentem w procesie beatyfikacyjnym Matki Celiny okazał się fakt przeniesienia szczątków obydwu Matek z krypty pod kaplicą klasztoru Zmartwychwstanek w Kętach do pobliskiego kościoła parafialnego p.w. Świętych Małgorzaty i Katarzyny w dniu 3 kwietnia 2001 r.³¹. Stanowiło to spełnienie dojrzewającego w ciągu lat pragnienia, by umożliwić innym łatwiejszy dostęp do grobu świątobliwej osoby, a przez to przybliżyć niejako jej duchową obecność wśród Ludu Bożego³². Nieprzypadkowo w tym dniu, tak ważnym dla zgromadzenia, nastąpiło zapoczątkowanie kolejnego etapu w procesie Matki Celiny, prowadzącego do jej beatyfikacji.

Ks. dr hab. Stefan Ryłko CRL, jeden z członków trybunału powołanego przez biskupa Tadeusza Rakoczego, ordynariusza diecezji bielsko-żywieckiej, dla dokonania ekshumacji i translacji doczesnych szczątków Matek Fundatorek, zainteresował się przypadkiem uzdrowienia Andrzeja Mecherzyńskiego-Wiktora. Dzięki jego ogromnemu zaangażowaniu, przy współpracy ze strony zgromadzenia sprawy przygotowawcze przebiegały szybko. Ponieważ domniemane cudowne uzdrowienie nastąpiło w Krakowie, dochodzenie diecezjalne w sprawie cudu prowadzono również w Krakowie. Otwarcia procesu dotyczącego tego przypadku w dniu 25 stycznia 2002 i jego zamknięcia 10 kwietnia tegoż samego roku dokonał kardynał Franciszek Macharski³³. 12 kwietnia 2002 r. przełożona generalna, matka Dolores Stępień, wraz z postulatorem, ks. Wiesławem Śpiewakiem CR, przedłożyła w Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych dokumentację dotyczącą cudownego uzdrowienia za wstawiennictwem czcigodnej Sługi Bożej Matki Celiny Borzęckiej.

W tym miejscu trzeba zauważyć, że choć prawo kanonizacyjne zmieniało się kilkakrotnie w minionym stuleciu, to jednak tylko Konstytucja apostolska *Divinus perfetionis Magister* Jana Pawła II z 1983 r. i *Regulamin Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych* z 1983 i

³⁰ Andrzej Mecherzyński-Wiktor, ur. 11. 09. 1984 w Krakowie. Podczas treningu spadł z liny z wysokości kilku metrów, uderzając głową o twardą nawierzchnię. Nieprzytomnego odwieziono do Szpitala im. Rydygiera w Krakowie. Następnego dnia lekarze poinformowali rodziców o ciężkim stanie syna. Ci udali się do kościoła parafialnego, gdzie posługują siostry zmartwychwstanki. Organistka, s. M. Władysława Duskocz, utrzymująca żywy kontakt z rodziną Założycielki, zachęcając do modlitwy za jej wstawiennictwem, powiedziała: „Tu może pomóc tylko Matka Celina”.

³¹ Zob.: m. Dolores Stępień, listy okólne do zgromadzenia z 22. 06. 1999 i z 23. 04. 2001, Archiwum Generalne; także: pozwolenie Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych na przeniesienie zwłok Matek oraz instrukcja dotycząca sposobu dokonania przeniesienia podpisana w Rzymie 12. 07. 2000, Archiwum Generalne; protokół z ekshumacji i translacji doczesnych szczątków Matek, Archiwum Generalne, archiwum w Kętach; informacje w „Biuletynie Rady Generalnej *Ut unum sint*” 12, maj 2001, s. 1 i 5; opis uroczystości w „Biuletynie Prowincji Warszawskiej *Wspólnota Zmartwychwstańska*” 4 (59) 2001; „Biuletyn Prowincji Poznańskiej *Signum unitatis*” 4, kwiecień 2001.

³² W czasie uroczystości ks. bp Janusz Zimniak, biskup pomocniczy diecezji bielsko-żywieckiej, mówił m.in.: „Siostry zmartwychwstanki zdecydowały się, aby Matki Założycielki przybliżyć ludziom [...]. Kilka razy byłem w krypcie [...] i tam modliliśmy się o beatyfikację Sług Bożych [...]. Muszę powiedzieć, że Matki, ich ciała spoczywały godnie [...]. Dlaczego więc przenosimy? [...] Trzeba było wyjść z ich szczątkami bliżej ludzi, a bliżej to znaczy do kościoła, [...] umieścić je możliwie najbliżej wejścia, aby jak największej ludzi modliło się, upraszało u Boga znaki. Znaki w postaci cudów”.

³³ Opis otwarcia procesu w „Biuletynie Rady Generalnej *Ut unum sint*” wydanie specjalne, 2002. Relacja z zamknięcia procesu w „*Ut unum sint*” 15, kwiecień 2002, s. 3-5.

2000 miały wpływ na proces Matki Celiny³⁴. Zmiany dotyczyły cudów i ich liczby koniecznej do aprobaty.

Dalsze postępowanie w procesie dotyczącym uzdrowienia było prowadzone w Rzymie. Kongregacja zbadała, czy dochodzenie na poziomie diecezji przebiegało prawidłowo, i wydała dekret o ważności procesu³⁵. Potem postulator przygotował *Positio super miraculo*, zawierające opis cudu i dokumentację medyczną. W dniu 9 czerwca 2005 r. w Rzymie Komisja Lekarska rozpatrzyła dokumentację i zatwierdziła ją pozytywnie. Również pozytywnie wypowiedziała się Komisja Teologów, która obradowała w Rzymie 15 listopada 2005³⁶. Następnym etapem było głosowanie kardynałów na posiedzeniu Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych w dniu 20 czerwca 2006. Oczekiwana wiadomość dotarła do zmartwychwstanek 16 grudnia tegoż roku. Ojciec Święty, który posiada wyłączne prawo orzekania w sprawie uznania cudów, podpisał dekret zatwierdzający cud.

Trzeba dodać, że w dniu podpisania przez Benedykta XVI dekretu zatwierdzającego cud uzdrowiony Andrzej Mecherzyński-Wiktor zdobył kolejny złoty medal we wspinaczce sportowej³⁷. Po tej radosnej wiadomości przyszedł czas na przygotowanie duchowe i zewnętrzne do beatyfikacji, która została zaplanowana w Rzymie na 27 października 2007 r.³⁸.

Próbując przedstawić syntetycznie historię procesu beatyfikacyjnego Matki Celiny, nie sposób wymienić wszystkich, którzy na przestrzeni sześćdziesięciu trzech lat byli w niego włączeni. Z pełnym oddaniem angażowały się w to dzieło kolejne przełożone generalne, począwszy od tych, które osobiście znały Matki i były świadkami w procesie, poprzez przełożone i siostry³⁹ biorące udział w przygotowaniach poszczególnych jego etapów. Na czas posługiwania matki Teresy Kalkstein przypadło prowadzenie procesów informacyjnych i apostolskich Matek Fundatorek. Podczas generalatu matki Teresy Marii Jasińskiej zgromadzenie przeżywało radość z powodu wydania dekretu o heroicznosci cnót Założycielki, a w czasie posługiwania matki Dolores Stępień zgromadzenie otrzymało łaskę beatyfikacji Matki Celiny.

Beatyfikacja i formy szerzącego się kultu

Nadszedł oczekiwany przez zgromadzenie dzień 27 października 2007 r.⁴⁰. Na miejsce beatyfikacji został wybrany Rzym, gdyż tam Matka Celina rozpoczynała dzieło tworzenia nowej rodziny zakonnej, tam zainicjowano procesy obu Założycielek, tam do dziś mieści się

³⁴ Za: ks. P. Kroczek, *Proces beatyfikacyjny Matki Celiny Borzęckiej – perspektywa kanoniczna*, [w:] *Matka Celina Borzęcka*, pr. zb. pod red. ks. S. Cadera, Kęty 2007, s. 115 i 121.

³⁵ Całość dokumentacji procesu znajduje się w Archiwum Generalnym zgromadzenia w Rzymie.

³⁶ Wiadomości na ten temat w „Biuletynie Rady Generalnej *Ut unum sint*” 5, styczeń 2006, s. 2.

³⁷ W dniach od 15 do 17 grudnia 2006 r. trwały w centrum wspinaczkowym „Eiger” we Wrocławiu mistrzostwa Polski we wspinaczce sportowej. Wyniki z 16 grudnia we wspinaczce mężczyzn na prowadzenie: 1. Andrzej Mecherzyński-Wiktor (KW „Baltica”), 2. Tomasz Oleksy (Bergson Team), 3. Marcin Wszolek (Milo, Five Ten).

³⁸ W czasie przygotowań do beatyfikacji ks. Robert Ogrodnik, kapłan archidiecezji lubelskiej, w kaplicy domu prowincjalnego w Warszawie w dniu 17 marca 2007 r. wypowiedział słowa, które doskonale oddają czas oczekiwania na tę łaskę: „Ta beatyfikacja jest wyśniona, wymarzona, wycierpiana i wymodlona przez pokolenia siostr”.

³⁹ Wymieniłem tylko niektóre: s. Feliksa Nowacka, s. M. Deodata Kunderewicz, s. Irena Piotrowicz, s. Teresa M. Jasińska. Na etapie diecezjalnym procesu dotyczącego uzdrowienia za wstawiennictwem Matki Celiny funkcję wicepostulatorki pełniła s. M. Władysława Dorskocz. W ostatnich latach wicepostulatorką w Rzymie jest s. Jeanne M. Harla.

⁴⁰ Data będąca w bliskości 94. rocznicy narodzin dla nieba Matki Celiny (zm. 26. 10. 1913) oraz w bliskości 174. rocznicy przyjścia na świat (ur. 29. 10. 1833).

dom generalny *Casa Madre*⁴¹. Siostry przybyły licznie z placówek rozsianych po świecie, by razem przeżywać tę upragnioną chwilę. Papieska bazylika św. Jana na Lateranie wypełniła się także licznym gronem świeckich⁴²: przyjaciół zgromadzenia, współpracowników z dzieł apostołskich przez nie prowadzonych oraz tych wszystkich, których złączyła fascynacja osobą Założycielki zmartwychwstanek.

Uroczystościom beatyfikacyjnym w imieniu Papieża przewodniczył kardynał José Saraiva Martins, prefekt Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych. Uroczystą Mszę św. beatyfikacyjną koncelebrowali: kardynałowie, arcybiskupi i biskupi, reprezentujący miejsca obecności i posługi zmartwychwstanek w świecie, oraz liczni kapłani, także ze zgromadzenia zmartwychwstańców. Przybyli również przedstawiciele z bliskiej Matce Celinie jej rodzinnej ziemi białoruskiej. Tej grupie przewodniczyli bp Aleksander Kaszkiewicz z Grodna i archimandryta Sergiusz Gajek – zwierzchnik Kościoła greko-katolickiego na Białorusi. Wszyscy włączyli się w radosne uwielbienie Boga za dzieła, jakich dokonał w Celinie Chudzińskiej-Borzęckiej, nowej błogosławionej⁴³. Dzień beatyfikacji poprzedziło modlitewne przygotowanie połączone z Eucharystią sprawowaną w kościele św. Joachima in Prati⁴⁴. Pierwsze dziękczynienie Bogu za dar beatyfikacji miało miejsce 28 października w rzymskiej bazylice Matki Bożej Większej. Uroczystościom przewodniczył kardynał Edmund C. Szoka, emerytowany przewodniczący Papieskiej Komisji ds. Państwa Watykańskiego⁴⁵.

Także 28 października w czasie modlitwy *Anioł Pański* uczestnicy beatyfikacji mogli spotkać się z Ojcem Świętym. Dla córek duchowych Matki Celiny, jak i pozostałych uczestników beatyfikacji, było ważne, jakie przesłanie wygłosi Benedykt XVI, łącząc je z osobą nowej błogosławionej. Papież nawiązał do beatyfikowanych w tym dniu 498 męczenników hiszpańskich, stwierdzając jednocześnie, że oprócz męczeństwa krwi istnieje także „męczeństwo bezkrwawe”⁴⁶, takie jak w życiu Celiny Chudzińskiej-Borzęckiej: żony, matki rodziny, wdowy i zakonnicy⁴⁷. Zwracając się w języku polskim, Papież tak mówił o bł. Celinie: „Bóg prowadził ją do świętości przez różne koleje życia, które streszczają słowa: żona, matka, wdowa, siostra zakonna. Swoim przykładem uczy nas, że każde powołanie służy

⁴¹ Przykłady wypowiedzi Matki Celiny na temat obecności w Rzymie: „A niech Bóg broni opuścić Rzym!” (*Listy do córki Jadwigi*, t. III, list z 4. 03. 1893, s. 47); „Teraz dopiero utrwała się ta nasza kolebka w Rzymie” (list do s. Heleny Kowalewskiej z 17. 10. 1902); „Ciężko nam ta własność w Rzymie przychodzi, ale nie wątpię, że dla zgromadzenia w przyszłości to opoka” (list do teje z 14. 01. 1903).

⁴² W uroczystości wzięli udział: Hanna Suchocka – ambasador Rzeczypospolitej Polskiej przy Watykanie, Roman Olejarz – burmistrz Gminy Kęty, oraz Józef Skudlarski – przewodniczący Rady Miasta i Gminy Kęty.

⁴³ Opisy uroczystości, a także teksty homilii znajdują się w „Biuletynie Rady Generalnej *Ut unum sint*” wydanie specjalne, w „Biuletynie Prowincji Warszawskiej *Wspólnota Zmartwychwstańska*” 1 (119)/ 2008, s. 4-11, w „Biuletynie Prowincji Poznańskiej *Signum unitatis*” 9-10, wrzesień-październik 2007, s. 6-7, również w miesięczniku życia konsekrowanego „*Via Consecrata*” 12/2007.

⁴⁴ Dom generalny zgromadzenia znajduje się blisko tego kościoła, na terenie parafii św. Joachima; w tej świątyni często modliła się Matka Celina.

⁴⁵ Zob. „Biuletyn Rady Generalnej *Ut unum sint*” wydanie specjalne, s. 7 i 14-16.

⁴⁶ Rozmyślającej nad tymi słowami Ojca Świętego córce duchowej Matki Celiny może przyjść na myśl fragment listu błogosławionej, pisanego na kilka miesięcy przed śmiercią: „Do końca życia [dusza, która Boga szuka] poddaje się trudom, walcząc z doświadczeniami, które Bóg dla jej zbawienia dopuszcza, i tym sposobem dochodzi do ukochania krzyża. Ale zawsze dla Niego [...]. Każde życie jest męczeństwem, skoro za wołaniem Pana wybrałyśmy drogę krzyża – dla Niego” (list do s. Marii Zubylewicz z 26. 05. 1913).

⁴⁷ Całość wypowiedzi Ojca Świętego: „Oprócz męczeństwa krwi istnieje nie mniej znaczące «męczeństwo bezkrwawe» – jak w życiu Celiny Chudzińskiej-Borzęckiej: żony, matki rodziny, wdowy i zakonnicy, która wczoraj została beatyfikowana w Rzymie. To jest milczące, lecz heroiczne świadectwo wielu chrześcijan, którzy bezkompromisowo żyją Ewangelią, wypełniając swe obowiązki i hojnie służąc ubogim. To męczeństwo w codziennym życiu stanowi świadectwo jak nigdy dotąd istotne w zsekularyzowanym społeczeństwie naszych czasów. Jest to pokojowy bój o miłość, który każdy chrześcijanin powinien niestrudzenie toczyć. To bieg, by szerzyć Ewangelię, angażując się aż do śmierci”; druk w: „Biuletyn Rady Generalnej *Ut unum sint*” wydanie specjalne, s. 7.

uświęceniu i apostołstwu. Niech jej fascynacja Chrystusem zmartwychwstałym umacnia naszą nadzieję⁴⁸.

Następne spotkanie z Ojcem Świętym miało miejsce 31 października w czasie środowej audiencji generalnej. Wtedy także Benedykt XVI pozdrowił uczestników beatyfikacji i powiedział: „Błogosławiona Celina jest dla nas wzorem wypełniania codziennych obowiązków z wiarą, miłością i poddaniem się woli Bożej. Na realizację jej duchowego testamentu i zawołania: «W Bogu na zawsze szczęście», «Świętymi bądźcie», całemu zgromadzeniu sióstr zmartwychwstanków i wam wszystkim serdecznie błogosławię”. Po błogosławieństwie papieskim przełożona generalna, matka Dolores Stępień, wraz z wicepostulatorką, s. Jeanne Marie Harla, mogły podejść do Ojca Świętego. Matka Dolores dziękowała za dar beatyfikacji i przekazała relikwiarz z relikwiami bł. Matki Celiny, a s. Jeanne Marie dołączyła książkę s. Teresy Matei Florczak o błogosławionej⁴⁹.

Po zakończeniu uroczystości beatyfikacyjnych w Rzymie, nabożeństwa dziękczynne odbywały się w różnych miejscowościach na świecie, tam, gdzie pełnią posługę duchowe córki błogosławionej Celiny⁵⁰. Trudno wymienić wszystkie miejsca świętowania dziękczynienia, które organizowały wspólnoty sióstr i środowiska dzieł apostołskich⁵¹, zwłaszcza tych, którym patronuje bł. Matka Celina, oraz parafie, w których posługują zmartwychwstanki⁵². Wszystkie uroczystości, nawet te mniejsze, były ważne, szczególnie dla osób, które nie mogły udać się na beatyfikację do Rzymu. Prowincja warszawska zgromadzenia oprócz uroczystości przygotowanych przez pojedyncze wspólnoty zorganizowała centralne nabożeństwa, w których realizację włączał się zarząd prowincji i kilka wspólnot⁵³. Na szczególne podkreślenie zasługują nabożeństwa dziękczynne odprawiane poza Rzymem, z udziałem przełożonej generalnej i członkiń zarządu generalnego⁵⁴.

Także ważnym można nazwać doświadczenie świętowania wspólnego z bratnim zgromadzeniem księży zmartwychwstańców, połączonego zwykle z ofiarowaniem przez siostry relikwii bł. Matki Celiny do ich kaplic czy kościołów⁵⁵. Godnym zauważenia jest fakt

⁴⁸ Tamże.

⁴⁹ Opis spotkania z Ojcem Świętym i fotografia w „Biuletynie Rady Generalnej *Ut unum sint*” wydanie specjalne, s. 8. Papież otrzymał książkę s. Florczak pt. *Pierwsza zmartwychwstanka* w tłumaczeniu na język włoski.

⁵⁰ Nabożeństwa dziękczynne – zestawienie w „Biuletynie Rady Generalnej *Ut unum sint*” 9, styczeń 2008, s. 12-13; 27. 10. 2007 – Butiama (Tanzania); 11. 11. 2007 – Buenos Aires, Zapola (Argentyna); 17. 11. 2007 – Buenos Aires, Lanus (Argentyna); 24. 11. 2007 – Warszawa; 1. 12. 2007 – Schenectady, New York (USA); 2. 12. 2007 – Brusy; 2. 01. 2008 – Częstochowa; 6. 01. 2008 – Chicago (USA); 13. 01. 2008 – Wrocław; 27. 01. 2008 – Grudziądz; 6. 04. 2008 – Poznań, Wilda; 12. 04. 2008 – Kęty; 20. 04. 2008 – Wejherowo; 14. 06. 2008 – Starogard Gdański; 21. 09. 2008 – Radom; 24. 09. 2008 – Kalisz; 12. 10. 2008 – Mentorella (Włochy), 25. 10. 2008 – Kraków, Łagiewniki.

⁵¹ W niektórych dziełach apostołskich, zwłaszcza tych, których patronką jest bł. Matka Celina istnieją „kąciki” jej poświęcone. Tu zatrzymują się na modlitwie czy refleksji nie tylko uczniowie i wychowankowie, ale także ich rodzice.

⁵² „Biuletyn Rady Generalnej” i biuletyny prowincji zawierają opisy poszczególnych nabożeństw dziękczynnych. Zapowiedzi, transmisje i relacje z poszczególnych uroczystości podawały media katolickie: prasa, radio czy telewizja.

⁵³ Miejsca centralnych nabożeństw według kolejności organizowania: Warszawa, Częstochowa, Kęty, Radom i Kraków.

⁵⁴ Warszawa, 24. 11. 2007 – przełożona generalna i radne generalne; Poznań, 6. 04. 2008 – przełożona generalna; Mentorella, 12. 10. 2008 – przełożona generalna, radne generalne i przedstawicielki wspólnoty rzymskiej; Kraków, 25. 10. 2008 – przełożona generalna, radne generalne i przełożone wszystkich prowincji: chicagowskiej, nowojorskiej, poznańskiej i warszawskiej.

⁵⁵ 6. 01. 2008 matka Dolores Stępień ofiarowała relikwie ks. Norbertowi Raszei, przełożonemu generalnemu (opis w „Biuletynie *Ut unum sint*” 9, styczeń 2008, s. 2); 4. 11. 2007 przekazano relikwie do kaplicy nowicjatu w Radziwiłłowie; 11. 11. 2007 przekazano relikwie i obraz bł. Celiny ks. Tadeuszowi Gajdzie, przełożonemu prowincjalnemu, na rozpoczęcie XVIII kapituły prowincjalnej polskiej prowincji księży zmartwychwstańców;

powstania kaplicy p.w. bł. Celiny w domu zakonnym księży zmartwychwstańców w Krokowej, na terenie diecezji gdańskiej. Kontynuując wątek więzi „spokrewnionych duchowo” rodzin zakonnych, trzeba również wspomnieć przybycie do Kęt i modlitwę przy sarkofagu bł. Celiny i jej córki Jadwigi ks. Norberta Raszei, przełożonego generalnego, oraz poszerzonej rady generalnej⁵⁶ zgromadzenia zmartwychwstańców⁵⁷. Inicjatywę wspólnego świętowania dziękczynienia za beatyfikację Matki Celiny w *Centrum Resurrectionis* w Krakowie chętnie podjęli, co trzeba podkreślić, nasi braci w duchu⁵⁸. Odbyła się ona w uroczystość Chrystusa Króla, 25 listopada 2007 r., a wzięła w niej udział także przełożona generalna, matka Dolores Stępień, wraz z radnymi generalnymi oraz przełożone dwóch polskich prowincji.

Inne wspólne ze zmartwychwstańcami świętowanie stało się udziałem zmartwychwstańek w przeżywaniu Dnia Fundatorów zgromadzenia męskiego⁵⁹, co zostało połączone z prezentacją książki ks. Kazimierza Wójtowicza CR *Bogactwo charyzmatów błogosławionej Celiny B.*⁶⁰. We wstępie autor tej pozycji napisał: „Zawsze byłem przekonany, że jesteśmy rodzeństwem według porządku łaski, złączonym historią, powołaniem i charyzmatem; jestem też pewien, że ja w tej materii pozostaję dłużnikiem. Tą książeczką chciałbym – choć w części – spłacić ów zaciągnięty przez lata dług życzliwości”⁶¹. Książka ta doskonale wpisuje się w nurt szerzenia kultu bł. Matki Celiny i zgromadzenie zmartwychwstańek jest wdzięczne ks. Wójtowiczowi, który jako ceniony pisarz zechciał przybliżyć postać pierwszej zmartwychwstańki. Ten sam autor wydał też następną pozycję pt. *Mądrość zawierzenia*⁶², która już w samym tytule „doskonale oddaje zasadniczą postawę w życiu, dziełach i myśli”⁶³ bł. Matki Celiny i stanowi wspaniały przyczynek do upowszechniania znajomości i czci jej postaci.

Niezmiernie ważnym w szerzeniu kultu błogosławionych jest cześć dla ich relikwii. Relikwie bł. Celiny znajdują się w kaplicach zakonnych zmartwychwstańek, które nawiedzają także osoby z zewnątrz. Posiadają je także kościoły i parafie na terenie Polski i różnych krajów, takich jak: Belgia, Białoruś, Brazylia, Filipiny, Kanada, Luksemburg, Portugalia, USA czy Włochy⁶⁴.

Innym wymiarem kultu bł. Matki Celiny są kaplice mniejsze lub większe, które powstały pod jej wezwaniem. Została już wymieniona kaplica zakonna zmartwychwstańców p.w. bł. Celiny w Krokowej. Specjalne miejsce czci bł. Matki Celiny powstało w kaplicy domu generalnego sióstr zmartwychwstańek w Rzymie. Pod wezwaniem błogosławionej jest także kaplica postulatu i junioratu w klasztorze zmartwychwstańek w Poznaniu. Znaczniejsze miejsce czci bł. Celiny Borzęckiej powstało w jednej z kaplic „Golgoty Świętokrzyskiej” w

25. 11. 2007 matka Dolores Stępień przekazała relikwie dla *Centrum Resurrectionis* (informacja w „Biuletynie *Wspólnota Zmartwychwstańska*” 1 (119)/ 2008, s. 19).

⁵⁶ Poszerzoną radę generalną tworzą: przełożony generalny i zarząd generalny oraz przełożeni poszczególnych prowincji.

⁵⁷ Wizyta miała miejsce 14. 04. 2008, informacja w „Biuletynie *Wspólnota Zmartwychwstańska*” 3 (121)/ 2008, s. 21-22.

⁵⁸ Inicjatorem świętowania był ówczesny przełożony wspólnoty, ks. dr Bronisław Zarański CR.

⁵⁹ Dzień Fundatorów jest obchodzony uroczyście 17 lutego, także w zgromadzeniu zmartwychwstańek (zob. *Statuty Generalne zmartwychwstańek*, § 41). Tutaj chodzi o 17 lutego 2008 (opis wydarzenia w „Biuletynie *Wspólnota Zmartwychwstańska*” 2 (120)/ 2008, s. 1-3).

⁶⁰ Książka została wydana przez Wydawnictwo Zmartwychwstańców „Alleluja” jako 19. tytuł w serii „*Congregationis Radices*”.

⁶¹ *Bogactwo charyzmatów...*, dz. cyt., s. 10.

⁶² Ks. K. Wójtowicz CR, *Mądrość zawierzenia*, Kraków 2008. Książeczka wydana jako 9. w serii „Skarbiec Mądrości”.

⁶³ Wstęp, [w:] *Mądrość zawierzenia*, dz. cyt., s. 5-6.

⁶⁴ Dokumentację na ten temat gromadzi i przechowuje w Rzymie wicepostulatrix – s. Jeanne Marie Harla.

sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Kałkowie-Godowie, które zostało poświęcone 20 września 2008 r.⁶⁵.

Ogromnie ważny przejaw kultu bł. Celiny Borzęckiej stanowią nabożeństwa każdego 26 dnia miesiąca, połączone z modlitwami za jej przyczyną i ucałowaniem relikwii. Takie nabożeństwa już od dawna odprawiano w parafii Świętych Małgorzaty i Katarzyny w Kętach; są one kończone wspólną modlitwą przy sarkofagu Matek. Teraz tę praktykę podjęto również w parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Kętach oraz w parafii Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Kwasówce na Białorusi. Dodatkowym pięknym sposobem wyrażania czci dla błogosławionej jest zaprowadzenie w parafii w Kwasówce 26 maja 2009 r. „księgi łask” uzyskanych za jej wstawiennictwem⁶⁶.

Do szerzenia kultu bł. Celiny przyczyniają się treści zamieszczane na stronach internetowych zgromadzenia⁶⁷. Duże zasługi w tej dziedzinie położył także ks. Jan Zaniewski, proboszcz parafii w Kwasówce – na stronie internetowej swojej parafii zamieszcza on modlitwy, propozycje nowenn, opisy uroczystości i inne wiadomości mające na celu przybliżenie postaci błogosławionej, która przed laty modliła się w kościele w Kwasówce⁶⁸.

Liczba prośb zanoszonych do Boga za przyczyną bł. Celiny, a także podziękowań przekazywanych drogą elektroniczną⁶⁹ czy tradycyjną pocztą, świadczy o szerzącym się kulcie i skutecznym wstawiennictwie błogosławionej. Treść prośb wyzwała refleksję, że bł. Matka Celina jest bliska ludziom poprzez różnorodność swego doświadczenia życiowego. Szczególny atut stanowi więc jej „bogactwo charyzmatów”. Takie przemyślenia rodzą się w czasie spotkań z wiernymi w wielu parafiach, gdy siostry zmartwychwstanki dzielą się informacją i refleksją na temat świętości życia swej bł. Matki Założycielki⁷⁰.

Kontynuując tę myśl, trzeba powiedzieć, że nieprzypadkowo bł. Celina Borzęcka w swoich relikwiach brała udział w archidiecezjalnej pielgrzymce rodzin archidiecezji krakowskiej do Kalwarii Zebrzydowskiej⁷¹. W liście wydanym z okazji tej pielgrzymki kardynał Stanisław Dziwisz napisał: „Rodzina, która przyznaje się do Chrystusa, bierze na siebie obowiązek życia wiarą i jej przekazywania swoim dzieciom. Tę prawdę w Kalwarii przypomni nam nowa polska błogosławiona, Założycielka sióstr zmartwychwstanków, Celina Borzęcka. Była ona żoną i matką czworga dzieci. Po śmierci męża została zakonnicą i założyła zgromadzenie, do którego wstąpiła także jej córka Jadwiga. Zawsze prowadziła święte życie, które rozpoczęło się w rodzinie. W czasie pielgrzymki oddamy cześć jej relikwiiom i poprosimy ją o wstawiennictwo, by rodzina była dla nas drogą do świętości i zbawienia”.

Trwając wciąż w tym nurcie przemyśleń, zgromadzenie zmartwychwstanków próbuje wciąż na nowo z wielką radością odczytywać „znaki czasu” związane z kultem bł. Matki Celiny na ziemi białoruskiej, zwłaszcza na Grodzieńszczyźnie. Siostronom udało się już kilka razy w większej grupie wędrować „śladami Matek Założycielek” na Białorusi⁷². Można było

⁶⁵ Opis uroczystości w „Biuletynie *Wspólnota Zmartwychwstańska*” 6 (124)/ 2008, s. 11-14.

⁶⁶ Informacja: tamże, 5 (131)/ 2009, s. 10.

⁶⁷ Zob. strony internetowe prowincji poznańskiej: www.zmartwychwstanki.archpoznan.org.pl i warszawskiej: www.zmartwychwstanki.mkw.pl

⁶⁸ Zob. strona internetowa parafii w Kwasówce: www.kwasowka.grodnensis.by. O bł. Celinie można czytać też w gazetce parafialnej Kwasówki pt. „Nadzieja w Maryi”.

⁶⁹ Na stronie internetowej prowincji warszawskiej istnieje możliwość przekazywania prośb o modlitwę za przyczyną bł. Celiny.

⁷⁰ Informacje dotyczące parafii odwiedzanych przez siostry zmartwychwstanki przed i po beatyfikacji znajdują się głównie w różnych numerach „Biuletynu *Wspólnota Zmartwychwstańska*”.

⁷¹ Pielgrzymka miała miejsce 7 września 2008 r. Treść listu kard. Stanisława Dziwisz i relacja z pielgrzymki w „Biuletynie *Wspólnota Zmartwychwstańska*” 6 (124)/ 2008, s. 7-11.

⁷² Zestawienia dotyczące pobytów na Białorusi i modlitwie w miejscach drogich zmartwychwstankom [w:] *Biuletyn Wspólnota Zmartwychwstańska*, nr 3(129) 2009, s. 1-4.

poznać Antowil⁷³, gdzie urodziła się Matka Celina, potem Laskowicze⁷⁴, gdzie spędziła młodzięcze lata, i wreszcie Obrebszczyznę i Zaniewicze – zakątki ziemi, w których realizowała swoje powołanie żony i matki. Były to jednak krótkie pobyty; towarzyszyły im głęboka zaduma i wzruszenie z powodu obecności w miejscach drogich zmartwychwstankom, gdyż związanych z życiem ich Założycielki.

Na pewno wielką radością napawa fakt możliwości pracy apostołskiej na tej ziemi, gdzie bł. Celina pragnęła „choć ziarenko rzucić”. W obecnej rzeczywistości społeczno-politycznej tych stron trudno jednak czegoś więcej oczekiwać. A jednak dzieje się to, co przekraczało jeszcze niedawno marzenia i oczekiwania. Szerzy się kult bł. Matki Celiny, choć na tych ziemiach zmartwychwstanki są tylko dwie i to na placówce w głębi Białorusi, na terenie diecezji witebskiej.

Wydarzenia związane z kultem bł. Celiny na ziemi grodzieńskiej zawdzięczamy kapłanom, pochodzącym czy związanym z miejscowością Zaniewicze, a są nimi: ks. prałat Jerzy Steckiewicz, ks. prałat Andrzej Steckiewicz, ks. Jan Zaniewski, ks. Józef Staniewski⁷⁵. W tę piękną misję wpisuje się także ks. Karol Barnaś CSSR, opiekujący się kościołem w Zaniewiczach, który za czasów życia Matek stanowił kaplicę grobową rodziny Borzęckich. Tuż przed beatyfikacją Matki Celiny w pobliżu miejsca, gdzie stał dwór Borzęckich w Obrebszczyźnie, wybudowano kapliczkę ku jej czci⁷⁶. Powstała ona przy symbolicznym wykorzystaniu kamieni z dawnego dworu. Uroczystość jej poświęcenia odbyła się w dniu 2 maja 2008 r., także z udziałem zarządu generalnego zgromadzenia zmartwychwstanki i w obecności przedstawicieli władz Kęt⁷⁷.

Następną w kolejności chronologicznej uroczystością było wprowadzenie relikwii bł. Celiny do kaplicy p.w. Bożego Miłosierdzia w Świsłoczy na terenie parafii Kwasówka⁷⁸. To wydarzenie miało miejsce 7 grudnia 2008 r. Kolejne świętowanie odbyło się w trzech miejscach w dniach 9 i 10 maja 2009⁷⁹, a organizatorami byli księża Steckiewiczowie i ks. Jan Zaniewski. Najpierw poświęcono nowe boczne ołtarze, w tym ołtarz bł. Matki Celiny, w kościele w Zaniewiczach, następnie odprawiono nabożeństwo majowe przy kapliczce bł. Celiny w Obrebszczyźnie, połączone ze świętowaniem pierwszej rocznicy jej poświęcenia oraz poświęceniem tablicy upamiętniającej ubiegłoroczne uroczystości. Następnego dnia

⁷³ W Antowilu od maja 1999, w miejscu, gdzie urodziła się Matka Celina, stoi krzyż i już wielokrotnie była sprawowana Eucharystia. Antowil koło Orszy znajduje się dziś na terenie diecezji witebskiej. W tej diecezji, w mieście Nowopołock jest placówka zgromadzenia podlegająca prowincji warszawskiej.

⁷⁴ Trwają przygotowania do budowy kapliczki bł. Celiny w Szumilinie, która będzie budowana z ocalałych kamieni fundamentu dworku w Laskowiczach. To miejsce odkryły siostry zmartwychwstanki z Nowopołocka.

⁷⁵ Z Zaniewicz wywodzi się lub ma jakieś więzi z tą wioską dwunastu kapłanów; wśród nich jest także ks. Michał Steckiewicz, kuzyn dwóch wymienionych braci kapłanów.

⁷⁶ Wszystko zaczęło się od wizyty ks. prałata Jerzego Steckiewicza z Kaliningradu w domu prowincjalnym w Warszawie, w dniu 23 maja 2007. Rozmowa z ówczesną przełożoną prowincji, s. Anna Heleną Skalik dotyczyła oczekiwanej beatyfikacji Matki Celiny i inicjatywy podjętej przez kapłanów pochodzących z Zaniewicz – budowy kapliczki ku czci błogosławionej „Sąsiadki” w Obrebszczyźnie.

⁷⁷ Opis uroczystości w „Biuletynie Rady Generalnej *Ut unum sint*” 10, maj 2008, s. 9-13 oraz w „Biuletynie *Wspólnota Zmartwychwstańska*” 4 (122)/ 2008, s. 12-27. Uroczystościom przewodniczyli: ks. abp Tadeusz Kondrusiewicz, metropolita mińsko-mohylewski, i ks. bp Aleksander Kaszkiewicz, ordynariusz grodzieński. Na uroczystości były obecne: matka Dolores Stępień, przełożona generalna, oraz trzy radne generalne. W świętowaniu wzięli udział przedstawiciele władz samorządowych miasta i gminy Kęty: Roman Olejarsz – burmistrz Gminy Kęty, oraz Józef Skudlarski – przewodniczący Rady Miasta i Gminy Kęty. Warto zauważyć, że w ten sposób także tworzą się za naszych czasów więzi między drogimi bł. Celinie miejscami – Kętami i Obrebszczyzną.

⁷⁸ Inicjatorem i organizatorem tej uroczystości był ks. Jan Zaniewski, proboszcz parafii w Kwasówce. Opis uroczystości w „Biuletynie *Wspólnota Zmartwychwstańska*” 1 (127)/ 2009, s. 1-15.

⁷⁹ Opis uroczystości w „Biuletynie *Wspólnota Zmartwychwstańska*” 5 (131)/ 2009, s. 1-10.

odbyło się uroczyste wprowadzenie relikwii bł. Matki Celiney do kościoła parafialnego w Kwasówce⁸⁰.

Jakże „proroczco” w tej rzeczywistości brzmią słowa zapisane przez Matkę Celinę w 1884 r.: „Szczęście było wielkie, kiedy tu przybyłam (...). Obrembszczyzna nic się nie zmieniła (...). Powitana byłam z rozrzewnieniem – aż mi wstyd, że mnie tu tak kochają, jakbym jakąś aureolę miała”⁸¹.

Próbując zwięźcić refleksje nad życiem bł. Celiney i rozszerzaniem się jej kultu, trzeba wydobyć szczególny aspekt – „rodzinność” – umiejętność pielęgnowania więzi rodzinnych, która jest bardzo ważna, a może w naszych czasach bardziej zaniedbywana. Patrząc na całe życie Matki Celiney, trzeba stwierdzić, że Bóg przedziwnie ją prowadził, uwypuklając właśnie tę rodzinność. Najpierw doświadczyła ciepła rodzinnego, potem tworzyła ognisko rodzinne z mężem Józefem i córkami, wreszcie, połączona „podwójnym węzłem”⁸² z córką Jadwigą, założyła rodzinę zakonną, nie zaniedbując do końca życia więzi z rodziną naturalną.

Kontynuując aspekt „rodzinności” w życiu bł. Celiney, można dalej snuć refleksję o opiece duchowej, jaką roztacza nad swą rodziną naturalną i duchową. W rodzinie naturalnej przecież nastąpiło uzdrowienie, zatwierdzone jako cud do jej beatyfikacji. Nieprzypadkowo też szerzy się w sposób szczególny jej kult na ziemi grodzieńskiej, gdzie realizowała wcześniejsze powołanie żony i matki. Może więc w osobie bł. Celiney, nazywanej już przez niektórych patronką rodzin, Kościół daje nam kolejny wzór troski o rodzinę, która pozostaje niezastąpioną wspólnotą wychowawczą, pomagającą człowiekowi w kształtowaniu własnej tożsamości.

Gdy spoglądamy z pewnej perspektywy na wydarzenia związane z beatyfikacją Matki Celiney Borzęckiej czy uroczystościami dziękczynnymi oraz na szerzenie się jej kultu, ogarnia nas zdumienie. Wydarzenia te układają się w przedziwną całość, choć mamy świadomość, że odkrywamy tylko część zamysłu Bożego, który pozostaje cudowną tajemnicą. U początku dzieł są czasem małe ludzkie pragnienia czy marzenia, które rodzą się z Bożego natchnienia. Następnie Bóg w swoim czasie urzeczywistnia te zamiary, włączając w to również zaangażowanie innych osób, a ostatecznie powstałe dzieła przerastają te pierwsze ludzkie pragnienia. Co dalej będzie się działo w związku z kultem bł. Celiney? Nie wiemy, „ale Bóg to wie” (2 Kor 11, 11). Pozostaje nam pewność, że „wszystko pozna się w swoim czasie” (Syr 39, 16b), i będzie to kolejne wezwanie do wdzięczności Bogu.

© copyright by s. Anna Helena Skalik CR, 2009.

⁸⁰Uroczystościom przewodniczyli dwóch biskupów: bp Władysław Blin, ordynariusz witebski, i bp Aleksander Kaszkiewicz, ordynariusz grodzieński. W ten sposób, jak podkreślił to ks. Jan Zaniewski, w osobach księży biskupów połączyły się dwie ziemie – ziemia urodzenia bł. Celiney, obecnie znajdująca się na terenie diecezji witebskiej, z ziemią grodzieńską, gdzie przyszło jej realizować powołanie żony i matki.

⁸¹ Matka Celina przebywała od 5.04. do 14.06.1884 r. w Obrembszczyźnie, by opiekować się starszą córką, Celką w czasie rozwiązania. Cytowane słowa pochodzą z listu do młodszej córki Jadwigi, pisanego 13.04.1884 r.

⁸² *Podwójny węzeł* to tytuł książki napisanej przez s. Teresę Mateę Florczak CR, przedstawiającej życiorysy obu Matek: Założycielki i Współzałożycielki zgromadzenia zmartwychwstanek.